

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU UDRUGE KULTURTREGER ZA 2019.

Udruga Kulturtreger osnovana je 2003. godine, a klub Booksa svoja je vrata otvorio u siječnju 2004. Glavno područje rada udruge je književnost i uz nju vezano poticanje čitateljskih navika i kritičkog stava. Najvažnije karakteristike koje obilježavaju sve Kulturtregerove projekte su otvorenost, društveni angažman, kritičnost, solidarnost i inovativnost. Udruga je aktivna na domaćoj i međunarodnoj kulturnoj sceni.

U 2019. godini glavni projekti udruge uključivali su redoviti rad Književnog kluba i kluba za mlade Booksa, redoviti rad portala za knjigu i književnost booksa.hr, te redoviti rad Centra za dokumentiranje nezavisne kulture. K tome uduga je organizirala festival Revija malih književnosti – Egipat i provela je dva projekta u sklopu podrške Europske unije – Europskog socijalnog fonda. U protekloj godini Kulturtreger je imao šest stalno zaposlenih osoba, od kojih je jedna bila na stručnom usavršavanju. Na provedbi programa i projekata u 2019. godini sudjelovala su 64 vanjska suradnika/ce te 10 volontera/ki.

KNJIŽEVNI KLUB I KLUB ZA MLADE BOOKSA

Rad kluba Booksa podijeljen je na dnevni, večernji i edukacijski program.

1. Dnevni program

Klub Booksa nalazi se na adresi Martićeva 14d, u centru Zagreba. Klub je otvoren 6 dana u tjednu tijekom cijele godine, izuzev 1. siječnja, Uskrsa, 1. Maja, Božića te četiri tjedna kolektivnog godišnjeg odmora u ljetnim mjesecima. Radno vrijeme kluba je od 10 do 21 sat, a kada se navečer održava program, klub je otvoren do 22 sata. Tijekom dana članstvo kluba koristi klupski prostor za učenje i rad, bilo samostalno ili u grupi, održavanje sastanaka, te druženje. Za to im je osigurana sva potrebna infrastruktura, a što se odnosi na korištenje čitaonice, info-punkta, bežičnog interneta i klupske kafeterije.

Čitaonicu čini oko tisuću i pol naslova koji pokrivaju domaću i stranu prozu i poeziju, publicističke naslove iz teorije književnosti, povijesti, filozofije, sociologije, knjige iz područja filma, kazališta i suvremene umjetnosti, dječju književnost i književnost za mlade, te naslove na engleskom, njemačkom, francuskom i talijanskom jeziku. Naslovi iz čitaonice dostupni su članstvu kluba tijekom cijelog radnog vremena a moguća je i razmjena knjiga u smislu da posjetitelji ili članovi koji žele posuditi na duže vrijeme ili zadržati neku knjigu, zauzvrat ostave naslov koji su pročitali. Osim toga, periodično se provode veće razmjene knjiga, odnosno akcije naziva „**Svi za knjigu, knjiga za svakoga!**“ kada su svi ovi naslovi dostupni ljubiteljima i ljubiteljicama čitanja. Ovim akcijama prethode donacije knjiga klubu što podrazumijeva preuzimanje doniranih knjiga, sortiranje po žanrovima te pohranu u prostor kluba. U 2019. godini takve su akcije održane dva puta – za Noć knjige, 23. travnja i 11. listopada. Pošto je fizički prostor kluba ograničen, višak doniranih knjiga prosljeđujemo organizacijama koje organiziraju slične akcije kao što su udruuga za zaštitu životinja Futura, daj šapu i Volonterski centar „Kad bi svi...“ iz Samobora.

Info-punkt je prostor u klubu u kojem se prikupljaju, sortiraju i prezentiraju promotivni materijali ostalih organizacija iz područja nezavisne kulture i kulturnih i umjetničkih institucija, a tu je i prostor za plakate koji se također redovito ažuriraju i zajedno s info-punktom čine prostor koji članstvo kluba i osobe koje žive u susjedstvu redovito koriste za informiranje o kulturnoj i umjetničkoj ponudi u Zagrebu. Članstvu kluba dostupna je i kantina koja poslužuje pića i napitke, a čije je radno vrijeme istovjetno radnom vremenu kluba. U 2019. godini u klub se učlanilo 1596 novih članova/ica. Dnevni program kluba u 2019. godini ostvario je oko 7,000 posjeta.

Klub Booksa, fotografirao Ivan Buvinić

U dnevni program kluba potpadaju i aktivnosti čitateljskih klubova. U prošloj su godini bila aktivna 3 čitateljska kluba – **Booksa Book Club**, **čitateljski klub na talijanskom jeziku** i **Čitateljski klub 54+** u sklopu provedbe ESF projekta „Koja je tvoja priča?“. Ove klubove karakterizira stalan interes te redovito privlače nove članice i članove. Iako je u njima jaka društvena komponenta, ovi su programi i obrazovnog karaktera jer se naglasak stavlja na neformalni prijenos znanja. Booksa Book Club okuplja oko 40 članova/ica različitih dobi i profesionalnih opredjeljenja koji na sastanke kluba dolaze sukladno svojim mogućnostima pa je prosječni broj prisutnih na sastancima deset osoba, dok je na ostala dva kluba prosjek prisutnih osam osoba. Sastanci klubova održavaju se jednom mjesečno. U sklopu Booksa Book Cluba čitaju se isključivo prozni naslovi domaćih i stranih autora, suvremeni talijanski prozni pisci i spisateljice se čitaju u sklopu čitateljskog kluba na talijanskom jeziku dok se Čitateljski klub 54+ bavio dominantno domaćom proznom književnom produkcijom. Cilj rada ovih klubova je, osim poticanja i promoviranja čitanja, strukturirano i kvalitetno provođenje slobodnog vremena te aktivnije uključivanje članova u rad organizacije. U sklopu čitateljskog kluba Booksa Book Club pročitani su i prodiskutirani sljedeći naslovi: „Fališ mi“ Mani Gotovac, „Grizodušje“ Yoko Ogawa, „Me'med, crvena bandana i pahuljica“ Semezdina Mehmedinovića, „Ljubavnik“ Marguerite Duras, „Pjevač u noći“ Olje Savičević Ivančević, „Osam planina“ Paola Cognettija, „Grad u zrcalu“ Mirka Kovača, „Popis mojih želja“ Gregoirea Delacourta, „Izložena priroda“ Erri de Luce i „Strah golmana pred jedanaestercem Petera Handkea. Voditeljica Booksa Book Cluba je urednica i prevoditeljica Ursula Burger. Također su se održala i tri sastanka čitateljskog kluba na talijanskom jeziku kojeg je vodila lektorica i teoretičarka Serena Todesco, a razgovaralo se o naslovima „Addio fantasmi“ Nadie Terranove, „La straniera“ Claudije Durastante i „M – il figlio del secolo“ Antonija Scuratija, sve redom kandidatima za najznačajniju talijansku književnu nagradu Strega 2019. koju je Scurati i dobio. Čitateljski klub 54+ u prošloj se godini pozabavio ovim knjigama: „Sjećanje šume“ Damira Karakaša, „Maksimum jata“ Tee Tulić, „Viši od mora“ Francesce Melandri, „Crvena voda“ Jurice Pavičića, „Ušao konj u bar“ Davida Grossmana, „Pohvala starosti“ Pavla Pavličića, „Pjevač u noći“ Olje Savičević Ivančević, „Mogla bi se zvati Leda“ Marka Gregura i „Sušno doba“ Gabriele Babnik. Voditeljica ovog čitateljskog kluba bila je Ivana Dražić.

Sortiranje knjiga za akciju „Svi za knjigu, knjiga za svakoga!“

2. Večernji program

Večernji program kluba Booksa podijeljen je na književni, glazbeni i putopisni program te ugošćavanje ostalih organizacija ili pojedinačnih umjetnika/ca.

Književni program

U 2019. godini održana su tri **predavanja/performansa stranih književnika** i književnica: palestinska književnica Adania Shibli održala je predavanje naziva „S minimalnom silom“ u Showroomu Galerije Nova u kojem je govorila o načinima korištenja igre i lukavosti kojima se suvremeni palestinski umjetnici koriste u svom radu, dok je čuveni mađarski književnik Laszlo Krasznahorkai u Kaptol Boutique Cinema održao performans čitanja iz svoje knjige „Uvijek za Homerom“ koju su zajednički objavili Multimedijalni institut i Booksa, a koja je nastala na motivima iskustva književnikove rezidencije u Dalmaciji u jesen 2016. Britanska književnica sijeraleonskog podrijetla Aminatta Forna održala je predavanje naziva „When Tomorrow Comes – the Role of Writers in Times of Change“ na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i na Filozofskom fakultetu u Rijeci u kojem je problematizirala pitanje jesu li i u kojoj mjeri književnici i književnice „dužni“ reflektirati akutne društvene teme u svom radu. Forna je također gostovala i u klubu Booksa gdje je u razgovoru s Miljenkom Buljević govorila o mnogim aspektima svog književnog (Forna je spisateljica, predavačica kreativnog pisanja, bivša novinarka i scenaristkinja, članica žirija uglednih književnih nagrada) i društvenog rada gdje je aktivna kao promotorica obrazovanja i mentalnog zdravlja u Sierra Leoneu. Na seriji tribina posvećenih poeziji naziva **Poezija na živo** održalo se pet događanja. Pjesnikinju Anu Brnardić ugostio je Ivan Šamija i razgovaralo se o zbirci koju je pjesnikinja pripremala na poziv Dorte Jagić i za izdavačku kuću Hena com (zbirka je u međuvremenu objavljena). S Andrijanom Kos Lajtman razgovarala je mlada i vrlo hvaljena pjesnikinja Marija Dejanović, a tema su bile nove pjesme koje Kos Lajtman priprema za novu zbirku te način na koji reflektiraju ili se razlikuju od njezinog dotadašnjeg rada, a s Brankom Čegecom, povodom njegove nove zbirke pjesama „Uspion i pad koševskog brda / Sarajevo za prolaznike“, razgovarao je Miroslav Mićanović. Ivan Šamija ugostio je i našu poznatu spisateljicu Olju Savičević Ivančević koja nakon dugo vremena priprema novu zbirku poezije što je bila glavna tema razgovora, a Savičević Ivančević je i čitala svoje nove i još neobjavljene pjesme. Osim usporedbi novih pjesama s autoričinim prijašnjim pjesničkim opusom, bilo je riječi i o osobitostima, potencijalima i razlikama koje inherentno odlikuju poeziju i prozu kao žanrove.

Tomislav Augustinčić bio je gost pete po redu pjesničke tribine u prošloj godini, a koju je također vodio Ivan Šamija. Radi se o mladom autoru čiji je rad pohvalilo i stručno vijeće koje dodjeljuje nagradu Goran za mlade pjesnike, a čija je prva zbirka poezije tek u nastajanju, no od koje se puno očekuje s obzirom da je Augustinčić u manjem opsegu (objavama u časopisima i na portalima) objavio neke od svojih pjesama i za njih dobio brojne pohvale. Na **seriji tribina posvećenih suvremenoj domaćoj i regionalnoj književnoj produkciji** kritičarka i publicistkinja Katarina Luketić ugostila je pjesnika i publicistu Marka Pogačara u povodu izlaska njegove knjige „Pobuna čuvara, Čitati noću“. S kolumnistom, filmskim kritičarem i piscem Juricom Pavičićem razgovarala je o njegovom novom naslovu „Knjiga o jugu“ te kritičarskom i znanstvenom angažmanu, a glavna tema razgovora s Nikolom Petkovićem bila je knjiga „Put u Gonars“ za koju je Petković dobio nagradu Tportala za najbolji objavljeni roman u 2018. Na tribini s Ivicom Đikićem, našim poznatim novinarom, scenaristom i književnikom, Luketić je naglasak stavila na dva njegova romana, „Beara“ i „Ukazanje“ u kojima se problematiziraju slične teme: zlo, strah, okolnosti zločina, manipulacije i mjesto pojedinca unutar otrovanih zajednica, a bilo je riječi i o odnosu između fikcije i stvarnosti, etike i estetike te književnog, novinarskog i scenarijskog posla. Posljednja prošlogodišnja tribina ugostila je književnicu, kritičarku i teoretičarku kazališta Natašu Govedić u povodu izlaska njezinog romana „Kako zavoljeti morskog psa?“. S obzirom da se radi o romanu koji se poigrava stilskim i narativnim formama (ispovjedni tekst, epistolarna forma, pjesma u prozi itd.) razgovor se fokusirao na pitanja stila i forme, kao i na pitanja (ne)mogućnosti književnog teksta da osim umjetničkog ima i terapijski karakter. Na prvom događanju u sklopu serijala **Booksa preporučuje** kojeg je vodila Miljenka Buljević gostovali su Damir Pilić, pisac i novinar iz Splita, Marko Tomaš, pjesnik i kolumnist iz Mostara te Matija Bošnjak, književni kritičar i urednik iz Sarajeva, a tema su bila književno-društvena pitanja prisutna u Pilićevoj knjizi „Kao da je sve normalno“. Drugo događanje predstavilo je knjigu eseja „Populacija II“ Gorana Bogunovića, glazbenika i esejiste čiji književni rad karakterizira naoko nasumičan odabir tema, te obilato korištenje paradoksa i začudnosti s naglašenim humorističkim učinkom.

Razgovor Aminatte Forne i Miljenke Buljević

Ugošćavanje književnih manifestacija drugih organizacija, inicijativa i pojedinaca u 2019. godini uključilo je ova događanja:

- predstavljanje knjige „Autonomija plesu“, Udruženje plesnih umjetnika Hrvatske
- predstavljanje zbirke „Makroorganizmi“ Bojana Krištofića
- tribina Odvalimo se poezijom: Glasovi arapskih žena
- predstavljanje knjige „Ptice Hrvatske i Europe“, udruga BIOM
- tribina Odvalimo se poezijom: poezija otoka
- Razgovor: Kritičko bibliotekarstvo, disruptivni mediji i taktičko obrazovanje, Multimedijalni

institut

- tribina Učitavanje/Književna grupa 90+, Mateja Tutiš i Lucija Švaljek
- predstavljanje zbirke „Tragovi u snijegu, pjesnička rezidencija Vukomerić, ZMAG
- tribina Odvalimo se poezijom: stvarnosna poezija, gost Robert Perišić
- tribina Učitavanje/Književna grupa 90+, Lea Lesar i Tea Tekić
- predstavljanje knjige „Schindlerov lift“ Darka Cvijetića
- predstavljanje grafičkog romana „Alpha“ autora Barrouxa
- tribina Hrvatskog P.E.N. Centra „Povratak poezije prirodi“
- predstavljanje temata „Krasno sranje“ časopisa Zagreber germanistische Beiträge
- tribina Učitavanje/Književna grupa 90+, Tihana Sinobad i Jelena Benčić
- tribina Odvalimo se poezijom: pjesme Ivce Đikića
- Festival europske kratke priče, razgovori: Sven Popović/Alan Tittley i Melatu Uche Okorie/Tomica Bajsić, Josip Novaković i Miroslav Mićanović, Irena Jukić Pranjić i Marko Dješka, Irena Jukić Pranjić i Helena Janečić
- tribina Učitavanje/Književna grupa 90+, Dorotea Gašpar i Leon Kichl
- predstavljanje finalista natječaja za kratku priču udruge SM-Art
- tribina Učitavanje/Književna grupa 90+, Sara Krivačić i Toni Juričić
- predstavljanje slovenskog romanopisca Lojzeta Kovačiča
- razgovor sa Slavenkom Drakulić, udruga K-zona
- predstavljanje 2. broja riječkog časopisa GSG, udruga GSG iz Rijeke
- tribina Odvalimo se poezijom: Ivan Martinac, gost Ivan Vuković
- predstavljanje e-knjige „Contemporary Artists Networks“ Instituta za povijest umjetnosti
- tribina Učitavanje/Književna grupa 90+, Marija Skočibušić i Mislav Graonić
- obilježavanje 80. rođendana Margaret Atwood, Hrvatsko-kanadsko akademsko društvo
- tribina Odvalimo se poezijom: čitajmo Transtromera, gošća Sonja Bennet
- tribina Učitavanje/Književna grupa 90+, Sara Malić i Josip Čekolj

Predstavljanje zbirke „Makroorganizmi“ Bojana Krištofića

Glazbeni program

U 2019. godini u sklopu programa **Škrabica** održalo se devet akustičnih koncerata autorske glazbe na kojima su nastupili: grupa Zmajar, dvojac Playground Hustle, Čudnoredje (Ognjen Bašić), Miriam (Miriam Vukašin uz prateći bend), mlada kantautorica MAR (Marina Elezović), dok su na Škrabici posvećenju Anti Perkoviću u sklopu Bookse u parku nastupili grupa Radost! i Eine (Ivan Ščapec), a u drugoj polovici godine Škrabica je ugostila mlade kantautore Ichaboda (Bruno Šlat) iz Karlovca, Harvo Jaya (Hrvoje Dešić) iz Osijeka i Daisy Dives (Vanja Gorički) iz

Zagreba. Ovaj program uređivale su i vodile mlada novinarka i suradnica Radio Studenta Ivana Krešić, a potom njena kolegica iz redakcije Zih.hr-a, organizatorica glazbenih kvizova u Tvornici i novinarka Valentina Sertić. Specifičnost koncerata Škrabica je u tome što su izvedbe potpuno akustične, a pošto se ne naplaćuju ulaznice, u škrabici se prikupljaju novčani prilozi publike koji se u cijelosti namijenjeni glazbenicima i glazbenicama. U sklopu Glazbenog programa održano je i šest sastanaka slušateljskog kluba **Audio klub@Booksa** kojeg su vodili Matej Ivušić i Leonard Jurić koji su odlučili sve sastanke slušateljskog kluba posvetiti isključivo ženskim autorskim glasovima. Razgovaralo se o albumima "Anti" Rihanne, „Kuma“ Mimi Mercedez, „Big Science“ Laurie Anderson, „Sunčano s povremenom naoblakom“ grupe Punčke, „When We All Fall Asleep, Where Do We Go?“ Billie Eilish, te o albumu „Calling Out“ Marine Elezović. Događanje koje je zaokružilo druženja u sklopu slušateljskog kluba u prošloj godini bilo je ugošćavanje kantautorice Zvonimire Obajdin i njezinog benda Svemir koji su u Booksi premijerno prikazali dokumentarni film o akustičnom koncertu koji je ujedno bio i snimanje njihovog novog albuma „Strah od dubine“, a za koji su inspiraciju dobili upravo zahvaljujući koncertu koji su u sklopu Škrabice izveli u Booksi početkom 2018. godine.

Koncert Škrabica, kantautorica Miriam Vukašin

Putopisni program

Booksina publika u 2019. godini mogla je birati između devet putopisnih predavanja: Jerko Bakotin, Jovica Lončar i Marko Pogačar održali su predavanje o Kubi koju su posjetili početkom godine, Miljenka Buljević održala je predavanje o Ujedinjenim Arapskim Emiratima iz perspektive koja je imala naglasak na područje kulture i umjetnosti, tema putopisa Zane i Gorana Čizmina bili su nacionalni parkovi SAD-a, dok je studentica i sudionica brojnih studentskih projekata Maja Flajsig predstavila svoje putovanje u Meksiko u sklopu rada na izložbi Global vs. Endemico pri Universidad Nacional Autonoma de Mexico u Mexico Cityju. Novinarka Martina Hrapić od svog poduzetog putovanja u Južnu Ameriku izdvojila je Čile i Kolumbiju i s prisutnima podijelila svoje putničko iskustvo. Tamara Puhovski održala je putopisno predavanje o Argentini i području Anda nazvano „Andezija“, mladi znanstvenik Luka Franov fokusirao se na njegov boravak u južnom dijelu Meksika i Gvatemale, akademsko istraživanje bilo je povod i putovanju Vigora Vukotića u Armeniju i Gruziju, dok je novinarka Ivana Perić podijelila svoje putničko iskustvo dvotjednog boravka u Kairu.

Putopis o Kubi, Jerko Bakotin, Jovica Lončar i Marko Pogačar

Ugošćavanje ostalih organizacija ili pojedinačnih umjetnika/ca

Uz ugošćavanja koja su već spomenuta unutar Književnog programa, u prošloj godini klub Booksa ustupio je prostor i logistički/promocijski potpomogao održavanje sljedećih događanja:

- solidarna razmjena hrane u sklopu platforme Hrana za dobro ZMAG-a
- SKUD Ivan Goran Kovačić u Booksi je održao najavnu pressicu Goranovog proljeća
- udruga Drugi kadar predstavila je radove polaznika/ca Radionice umjetničke fotografije
- predstavljanje projekta MyMap Split udruge Info zona iz Splita
- studentska konferencija CityScapes: Envisioning Urban Possibilities organizirala je razgovor s predstavnicima civilnog društva
- Zagreb Pride održao je tribinu „Roza hipnoza: nasilje u lezbijskim vezama“
- Trans Aid Hrvatska održao je tribinu naziva „TransTalks: partnerski odnosi“
- razgovor aktivista i redatelja Daria Azzelinija i Igora Bezinovića održan je u sklopu 6. Konferencije o dobroj ekonomiji Zelene energetske zadruge i Zelene mreže aktivističkih grupa
- razgovor profesora i aktiviste Dennisa Altmanna i Zvonimira Dobrovića organiziran je u sklopu festivala „Ganz nove perforacije“
- udruga Futura, daj šapu koja se brine o napuštenim gradskim životinjama održala je ljetno i zimsko „izdanje“ akcije „Najkorisnije knjige u gradu“
- udruga Centar za oblikovanje svakodnevice održala je razgovor o Vitićevom neboderu
- udruga Restart vježbala je snimanje u prostorima Bookse s polaznicima/ama Škole dokumentarnog filma
- s udrugom Adopta povodom Međunarodnog dana posvojiteljstva organizirano je timsko pisanje priča
- inicijativa Za Zlarin bez plastike! proslavila je u Booksi Međunarodni dan volontera i sumirala vrlo uspješnu 2019. godinu
- edicije Božičević predstavile su knjigu „Obala maršala Tita“ novinara Vlade Vurušića
- Udruga Skribonauti predstavila je kronološki pregled rada udruge unutar zatvorskog sustava u Hrvatskoj gdje su organizirale umjetničke radionice vezane uz književnost, strip, stop animaciju te sastanke čitateljskih klubova
- Centar za dramsku umjetnost predstavio je digitalnu arhivu časopisa „Frakcija“.

Predstavljanje „MyMap Split“, udruga Info zona iz Splita

3. Edukacijski program

Radionica kreativnog pisanja kratke priče održala se na samom kraju godine. Kroz ukupno deset radnih sastanaka polaznice i polaznici usavršavali su stilske i kompozicijske elemente svojih kratkih priča koje će biti objavljene na portalu booksa.hr. Sudionice i sudionici radionice su bile: Ana Kutleša, Daniela Šantalab, Karla Andrić, Maša Borović, Filip Rutić, Marina Arnaut Stefanović, Matea Čukušić, Nikola Jovović i Nataša Šarić Kekić. Također, za vrijeme radionice organizirana su i dva sastanka polaznika/ca s renomiranim imenima iz književnog svijeta i to su bile književnica Olja Savičević Ivančević i urednica i vlasnica nakladničke kuće Oceanmore Gordana Farkaš Sfeci. Radovi polaznica i polaznika mogu se pročitati na ovoj poveznici <https://booksa.hr/zadacnica/fericeva-radionica-kratke-price>.

Booksa u parku

Ovaj program trajao je od 11. do 16. lipnja 2019. i održao se u parku ispred kluba Booksa, a uz već prije spomenuta uključio je i ova događanja:

- Sajam malih izdavača (sudjelovale su izdavačke kuće DAF, Durieux, MeandarMedia, Oceanmore, Sandorf i Slušaj najglasnije!)
- filmski program udruge Restart s filmovima polaznika i polaznica Restartove škole dokumentarnog filma
- dva koncerta domaće autorske glazbe (Nina Romić i Adam Semijalac/Bebe Na Vole)
- čitanje pjesama polaznica Radionice pisanja poezije pod mentorstvom Dorte Jagić
- timsko pisanje i pričanje priča Raspričavanje koje je vodila Ivana Bodrožić
- predstavljanje edicije Prijatelji i zbirke pjesama kanadske autorice Anne Carson „Vježba zvana Albertina“ (uz sudjelovanje Dubravke Đurić, Darije Žilić, Miroslava Kirina i Marka Pogačara)
- radionicu izrade naljepnica koju je vodio *street artist* Mane Mei
- predstavu za djecu „Šarene priče“ u izvedbi teatra Tripstih.

Booksa u parku, koncert Bebe Na Vole (Adam Semijalac)

Projekt „Koja je tvoja priča?“

Glavni cilj ovog projekta bio je omogućiti našim sugrađankama i sugrađanima starijim od 55 godina da se kreativno izraze kroz pisanje, da kvalitetno provode vrijeme na čitateljskim druženjima i u razgovorima s piscima i spisateljicama i da se zabave u pokušajima da u društvu osmisle, ispričaju ili ilustriraju priče. Namjera projekta, dakle, bila je osnažiti kreativne i socijalne vještine ukupno 65 osoba i potaknuti ih da aktivno sudjeluju u kulturnom životu. U 2019. godini održana je Radionica proze pod mentorstvom Zorana Ferića i Radionica poezije pod mentorstvom Dorte Jagić. Također je održana Radionica ilustriranja književnog teksta koju je vodio kolektiv Škart, odnosno Dragan Protić i Đorđe Balmazović. U sklopu Čitateljskog kluba 54+ pročitano je i prokomentirano devet knjiga uglavnom domaćih autora i autorica, a s petero njih održani su i Književni kružoci (Damir Karakaš, Tea Tulić, Jurica Pavičić, Olja Savičević Ivančević i Marko Gregur). Ivana Bodrožić bila je voditeljica devet događanja nazvanih Raspričavanje u kojem su se zajednički, u malim grupama od 3 – 5 osoba, pisale kratke priče na zadane pojmove. Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda. Radove nastale na radionicama održanim u sklopu projekta možete pronaći ovdje <https://klub.booksa.hr/dogadjanja/koja-je-tvoja-prica>.

Timsko pisanje i pričanje priča Raspričavanje

Projekt „Korak dalje prema uključivoj kulturi“

Kulturtreger udruga je nositeljica ovom ESF projektu koji se provodio kroz cijelu 2019. godinu s partnerima SU Operacija grad, Multimedijalni institut, Centar za mirovne studije, Attack, Udruženje za razvoj kulture URK, WHW i KONTEJNER - biro suvremene umjetničke prakse. U sklopu ovog projekta koji se sufinancira sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda, a unutar programa Kultura u centru, u prošloj su godini održane 3 fokus grupe te osmišljena metodologija i provedeno ispitivanje sa sudionicima. U fokus grupama sudjelovali su predstavnici organizacija civilnog društva, inicijativa te azilanti, a dobivene informacije koristile su se za unapređenje postojećeg modela sudioničkog upravljanja. Održane su 2 radionice jačanja kapaciteta organizacija na kojima su sudjelovala 23 sudionika, te 2 radionice interkulturalnog dijaloga za 20 sudionika. Održana je i jedna radionica produkcije interkulturalnog sadržaja na kojoj je 16 polaznika i polaznica učilo afričke plesove, izradu afričkih maski te izradu naljepnica. U sklopu projekta sastajala se radna grupa za izradu modela te programska koordinacija koja je kroz godinu organizirala ukupno 11 kulturnih programa (6 koncerata, 4 kazališne izvedbe, 2 performansa, 3 književna razgovora i 4 izložbe) u kojima je sudjelovao ukupno 61 domaći i međunarodni umjetnik/ca i stručnjak/inja, 2 kazališne grupe te 65 predstavnika/ca ciljnih skupina i partnerskih organizacija. U sklopu projekta organizirana je i javna kampanja o interkulturalnom centru, a provodila se online i offline. Više o projektu možete pronaći ovdje

<https://www.platformaupgrade.com/projekti/korak-dalje-prema-ukljucivoj-kulturi/>.

Razgovor brazilskog dramaturga Viniciusa Jatobe i Miljenke Buljević

Projekt „Razumijem što čitam“

Ovaj projekt rezultat je suradnje Klasične gimnazije iz Zagreba i Bookse. U sklopu projekta učenici su na čitateljskim klubovima čitali djela Miljenka Jergovića, Ive Andrića, Vesne Parun, Eveline Rudan i Luke Ostojića te o njima raspravljali uz pomoć moderatorice Ivane Dražić. Potom su snimili video kritike na temu „Sarajevskog Marlboro“, „Proklete avlije“, pjesme „Piramida“ te pjesme „Ti koja imaš nevinije ruke“.

Učenici su potom ugostili autore čija su djela čitali, a objavljene su i snimke razgovora s Miljenkom Jergovićem, Evelinom Rudan te Lukom Ostojićem.

„Klasičarke i klasičari“ su se okušali i u pisanju književnih kritika pa je tako Zara Bangoura pisala o „Sarajevskom Marlboru“, Ela Čurlić o knjizi „Upomoć, pročitali smo knjigu! Klinički pojmovnik kritičkog čitanja“, Antun Habajec o „Sarajevskom Marlboru“ i poeziji Eveline Rudan te Antonija Lozo o poeziji Vesne Parun i Eveline Rudan.

Poveznice na radove u sklopu ovog projekta mogu se pronaći ovdje

<https://booksa.hr/kolumne/razumijem-sto-citam/razumijem-sto-citam-1563991164>

Razgovor učenica i učenika Klasične gimnazije i Miljenka Jergovića

CENTAR ZA DOKUMENTIRANJE NEZAVISNE KULTURE

Vođenje ovog Centra suradnički je projekt organizacija Kulturtreger i Kurziv iz Zagreba, a kroz njega se istražuje, dokumentira i promovira nezavisna kulturna scena u Hrvatskoj. Projekt nosi naziv **Abeceda nezavisne kulture** i nastao je kao odgovor na potrebu veće vidljivosti sadržaja koje produciraju akteri nezavisne kulturne scene, te dokumentiranja inovativnih praksi i procesa koje razvijaju. Suradnja Kurziva i Kulturtregera na projektu započela je 2011. kada je u prosincu otvoren Centar za dokumentiranje nezavisne kulture u klubu Booksa u Zagrebu. Od tada Centar radi kao otvoreni arhiv materijala koje su proizvele organizacije nezavisne kulture te različiti pojedinci (dizajneri, umjetnici, kustosi, teoretičari, aktivisti) te se razvija ne samo kao mjesto očuvanja i historizacije, nego i edukacije, istraživanja i promocije nezavisne kulturne scene u Hrvatskoj.

Arhiviranje je osnovna i redovna aktivnost Centra koja se provodi tijekom cijele godine i obuhvaća prikupljanje, razvrstavanje, pohranu, obradu i katalogizaciju građe u prostoru Centra u Klubu Booksa u Zagrebu. Građu čine u većoj mjeri različiti tiskani (plakati, knjige, katalozi, časopisi, fanzini, novine, sitni tisak, brošure), audio-video (glazba, filmovi, radijske emisije itd) i foto materijali te u manjoj mjeri *press clipping* i materijali poput majica, torbi ili bedževa. Tijekom 2019. godine arhivirano je 495 jedinica građe, od toga: časopisi (23), plakati (140), knjige (28), katalozi (37), projektne publikacije (18), sitni tisak (237) te ostale zbirke (12). Navedena je građa katalogizirana te je unesena u online dokumentacijsku bazu Centra koja je izrađena po uzoru na dokumentacijski program S++ (koji je donedavno korišten pri obradi građe Centra).

Arhiv Centra za dokumentiranje nezavisne kulture u klubu Booksa

Korisnici Centra su studenti, istraživači u polju kulture i umjetnosti, radnici u kulturi, mladi zainteresirani za nezavisnu kulturnu scenu, supkulturu i suvremenu umjetnost, novinari, teoretičari, kustosi, mladi profesionalci u polju kulture i umjetnosti te predstavnici organizacija nezavisne kulture. Tijekom godine održana je studentska praksa u suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu za tri studentice Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti (Mateja Pribanić, Lucija Tomac i Stella Maria Varga).

Od 2009. godine na portalu Kulturpunkt.hr prikupljeno je, objavljeno te trajno i besplatno dostupno više od stotinu dubinskih intervjua s protagonistima nezavisne kulturne scene od 1990-ih do danas. U 2019. godini nastavljen je rad na intervjuiima s istaknutim kulturnim radnicima iz Hrvatske i regije. Tijekom godine realizirani su, te transkribirani i uređeni intervjui s kustosom i pokretačem Instituta Tomislav Gotovac Darkom Šimičićem, umjetnikom i glazbenikom Damirom Pricom Kafkom i umjetničkom direktoricom Eurokaza Gordanom Vnuk.

Od početka projekta u formi otvorenih razgovora o sceni i s predstavnicima scene organizirana su javna događanja u desetak hrvatskih gradova. Otvoreni razgovor ove je godine održan 16. studenog 2019. u prostoru zadarskog kluba Knjigozemski, u sklopu izložbe Nezavisni prostori – prostori nezavisnih koju su zajedno producirali Centar za dokumentiranje nezavisne kulture i Savez udruge Klubtura.

Centar u svim aspektima svog rada redovno i intenzivno surađuje s organizacijama nezavisne kulture i civilnog društva koje vode nezavisne arhive i knjižnice ili vlastite organizacijske arhive, provode digitalizacijske projekte, nude građu korisnicima ili educiraju volontere. U sklopu studentske prakse posjetili smo arhive i knjižnice nezavisne kulture i civilnog društva u Zagrebu kako bi se bolje upoznali s njihovim radom te s uvjetima u kojima djeluju. Organizirani su studijski posjeti Arhivu Srba u Hrvatskoj, arhivu Documente, arhivu Udruženja za razvoj kulture URK (udruge koja vodi Klub Močvara) i knjižnici Centra za ženske studije.

U Centru se tijekom cijele godine provodio edukativni volonterski program u koji su se uključile dvije volonterke te se upoznale s poljem nezavisne kulture i civilnog društva kroz arhivske i digitalizacijske aktivnosti. Aktivnosti u kojima su sudjelovale volonterke su prikupljanje, obrada i katalogizacija građe te digitalizacija građe u Centru.

Više o Centru za dokumentiranje nezavisne kulture može se pronaći na ovoj poveznici <http://abcdnk.hr/>.

Studentska praksa u sklopu Centra za dokumentiranje nezavisne kulture

PORTAL ZA KNJIŽEVNOST BOOKSA.HR

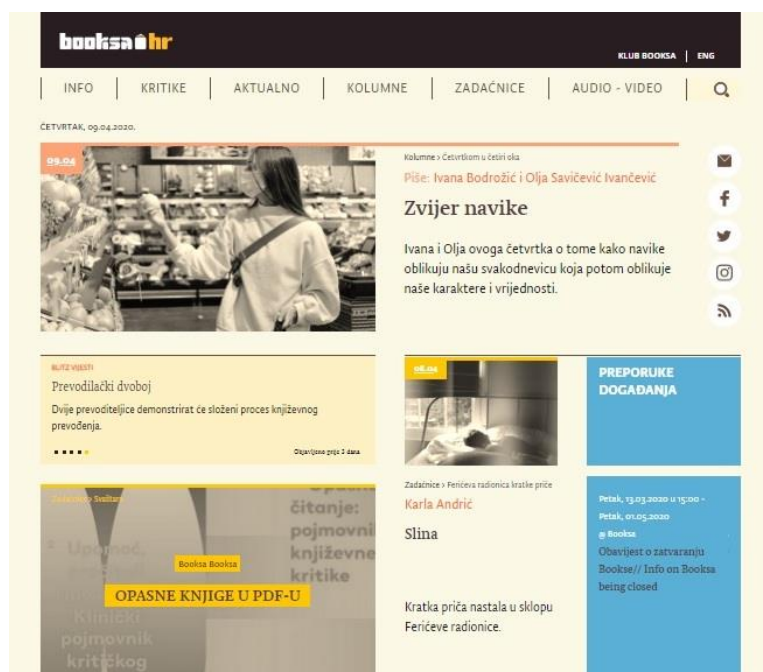
Booksa.hr specijalizirana je elektronička publikacija za književnost koja djeluje u kontinuitetu od 2007. Ciljevi publikacije su kritičko praćenje suvremene domaće i strane književnosti, te njeno smještanje u aktualni kulturni, društveni i politički kontekst.

Na portalu je održana planirana razina kritičkog i informativnog sadržaja. U 2019. godini objavljeno je 49 književnih kritika recentnih djela iz Hrvatske i regije, 13 intervju s književnicima i književnim profesionalcima, 18 preporuka recentnih izdanja stranih autora na hrvatskom (rubrika "Začitavanje"), 14 preporuka domaćih i stranih izdanja (rubrika "Bookstanova radionica književne kolumne"), 34 književna teksta (u rubrikama "Ferićeva radionica ratke priče", "Radionica pisanja poezije", i "Poezija"). Objavljene su 43 kolumne u rubrikama "Književne svilarije" (u kojoj novinar i književni komparatist Neven Svilar polemički analizira društvene i kulturne pojave pomoću književnih i povijesnih primjera), "Pisma Pukovniku" (u kojoj književnik Zoran Pilić kroz događaje iz fikcionalnog "književnog kombinata" komentira aktualnu kulturnu politiku) te "Četvrtkom u četiri oka" (u kojemu književnice Ivana Bodrožić i Olja Savičević Ivančević komentiraju aktualna književno-politička i kulturna događanja). Objavljeno je i 38 video snimki književnih događanja koje je moguće pogledati na ovoj poveznici <https://booksa.hr/audio-video>. Informativna funkcija portala jasno je vidljiva kroz objave informacija o 375 novih izdanja, 469 najava književnih događanja te 194 natječaja i kratkih analitičkih vijesti.

Booksa.hr nudi adekvatan pregled svih sadržaja na različitim platformama (stolno računalo, laptop, tablet, pametni telefon), funkcionalno gledanje i slušanje audiovizualnog sadržaja, mogućnost dijeljenja sadržaja putem društvenih mreža i web stranica te priliku za javno komentiranje sadržaja i privatno obraćanje uredništvu. Sav sadržaj na stranici je pod licencom "Creative Commons" koja omogućuje dijeljenje sadržaja u neprofitne svrhe.

Kada se radi o posjećenosti, oko 75 tisuća korisnika posjetilo je gotovo 300 tisuća stranica i zadržalo se na pojedinačnoj stranici u prosjeku 1 minutu i 65 sekundi. Ovdje valja napomenuti da portal u odnosu na 2018. godinu bilježi pad u statistici, što svakako pripisujemo novim europskim propisima (GDPR) prema kojima Google Analytics nema

ovlaštenje bilježiti sve posjetitelje stranice pa nudi manje precizan izračun posjetitelja. No ovakav pad u statistici nipošto ne odražava pad čitanosti, što se očituje i na nekim drugim kanalima, primjerice na društvenim mrežama na kojima je zabilježen znatan rast pratitelja. Po udjelu publike, 75% posjetitelja dolazi na web stranicu iz Hrvatske, a 25% iz regije (BiH, Srbija).

FESTIVAL REVIJA MALIH KNJIŽEVNOSTI – EGIPAT

Revija malih književnosti 2019. domaćoj je publici predstavila suvremene književnike/ce iz Egipta čija su djela prepoznata kao kvalitetna i relevantna u njihovoj zemlji, no kod nas nisu prevedena niti objavljena. Revija malih književnosti Egipat održala se od 28.11. do 5.12. u Zagrebu, Rijeci i Dubrovniku.

U sklopu ove manifestacije objavljena je i antologija suvremene književnosti Egipta (urednice Ivana Dražić i Miljenka Buljević, selektorica Zeina G. Halabi, prof. arapske književnosti, prijevod Anita Ćosić i Antonia de Castro Burica) naziva „Naše trube izazvale su tišinu“. U Antologiji su predstavljeni: Mansoura Ez-Eldin, Sonallah Ibrahim, Yasser Abdel Latif, Iman Mersal, Ahmed Naji, Mohammad Rabie, Youssef Rakha, Ahdaf Soueif, Miral Mahgoub al-Tahawy, Nael el-Toukhi.

Od navedenih u Zagrebu su 28. i 29.11. u klubu Booksa na književnim razgovorima i čitanjima koje je vodila novinarka Ivana Perić gostovali Mansoura Ez-Eldin, Nael el-Toukhi, Yasser Abdel Latif, te Ahmed Refaat, selektor filmskog programa Revije. U Rijeci, u Art kinu Croatia 30.11. gostovali su Mansoura Ez-Eldin i Ahmed Refaat, te je prikazan film „Raj palih anđela“ redatelja Osame Fawzyja. U Dubrovniku su, u prostoru Lazareta – kreativne četvrti Dubrovnika gostovali Nael el-Toukhi i Yasser Abdel Latif s kojima je razgovarao publicist Luka Ostojić. Filmski program s projekcijom sedam filmova egipatske produkcije održan je od 3. do 5.12. u Kulturno informativnom centru u suradnji s Human Rights Film Festivalom. Djela egipatskih autora i autorica uvrštenih u antologiju „Naše trube izazvale su tišinu“ mogu se pročitati ovdje <https://booksa.hr/zadacnica/revija-malih-knjizevnosti>.

Revija malih književnosti, Ivana Perić, M. Ez-Eldin, N. el-Toukhi, foto:Ivan Buvinić

KOMUNIKACIJSKI KANALI

Postojeću komunikacijsku praksu, kako za aktivnosti vlastite produkcije tako i za sva ugošćavanja drugih organizacija ili pojedinaca, čine ove komponente: 1) Portal booksa.hr - gdje se objavljuju najave svih događanja u klubu Booksa, portal ima oko 25,000 jedinstvenih posjeta mjesečno, 2) Objave za medije - obavijesti o događanjima u klubu pravovremeno se šalju na medijsku mailing listu na kojoj je preko 160 adresa, a koja se redovito ažurira, 3) Newsletter za članove kluba - članstvo kluba se tjedan dana unaprijed obavještava o svim događanjima u klubu, a newsletter se šalje na preko 5,000 adresa, 4) Facebook stranica - na stranici se redovito najavljuju sva događanja, putem izrade tzv. evenata i putem objave statusa, a stranicu trenutno prati preko 13 600 osoba, 5) Twitter - događanja se najavljuju i putem ove socijalne mreže gdje Booksin profil trenutno prati preko 3500 osoba, 6) događanja u Booksi prati i Instagram račun Bookse koji ima 1 350 pratitelja, 7) Oglašavanje u prostoru - u prostoru kluba postoji velika školska ploča koja se proteže duž cijelog zida a na kojoj se ispisuju najave svih događanja u klubu za naredni tjedan, 8) Izravna komunikacija s korisnicima.

Rad udruge Kulturtreger i kluba Booksa u 2019. godini popratila je većina vodećih tiskanih i elektroničkih medija među kojima su: Hina, HTV, Jabuka TV, TV Z1, TV Mreža, HR1, HR3, Radio Student, Radio Enter, Radio Antena, Radio 101, Radio Sljeme, Radio Yammat, Culturenet.hr, Kulturauzagrebu.hr, Allevents.hr, Zagreb.info, MVinfo.hr, H-Alter, Voxfeminae, Urbancult.hr, Cdk.hr, Tportal, Wherevent.com, Terapija.net, Muzika.hr, Kulturpunkt.hr, Civilnodrustvo.hr, Studentski.hr, Lupiga.com, Index.hr, Vecernji.hr, Jutarnji.hr, Ravnododna.hr, Libela.org, Vizkultura.hr, Večernji list, Jutarnji list, Best Book, Glas Slavonije, Slobodna Dalmacija, Novi list, Zagrebački list, Novosti, Vijenac, PressReader.com, Kultura.hrt.hr, Croportal.hr.

Udruhu kulturtreger u 2019. godini financijski su podržali:

Ministarstvo kulture RH

Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH

Grad Zagreb, Gradski ured za kulturu

Zaklada Kultura nova

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Hrvatsko društvo skladatelja – HDS

Europska prijestolnica kulture Rijeka 2020

Europska unija - Europski socijalni fond

Europska unija – Kreativna Europa